

прагнення, схильна сприймати «потрібно» і «необхідно» за власні бажання, не довіряє власним судженням або ж самостійно блокує власні можливості та здібності.

Розглядаючи психічні захворювання неможливо пройти повз теми патології, а в її контексті підходів до цієї проблеми Ж. Кангієма. Головно, для нас важливо те, що французький філософ намагається не ставити знак рівності між аномалією хвороби і патологією. Аномалію захворювання він визначає через конкретний простір без поєднання його із хворим. Тоді як патологія завжди здійснюється через призму часу і обов'язково передбачає наявність того, хто може розповісти лікареві про саму хворобу. Навіть тоді, коли хвороба стає хронічною, вона залишає свій слід у свідомості людини, як про якийсь особливе минуле [10, р. 87].

Так, Ж. Кангієм вважає, що патологія обов'язково передбачає відчуття хворим болю і страждання. Для нього аномальне складає таку ж норму, як і сама норма, так як, на його думку, вони є просто явищами організації людини. Він виходить з того, що патологічний стан не можна називати нормальним, особливо коли мова ведеться про нормативну організацію життя людини. Аномальність може визначатися не тільки через відсутність нормальності [10, р. 156]. Тому, не існує життя без його нормативної організації, через що і хворобливість завжди буде не що інше як певний спосіб життя.

Отже, на відміну від представників тваринного світу, людина існує і розвивається не просто у реальності, а у особливим чином структурованому суспільному середовищі, яке кожен уявляє відповідно до власного інтелектуального потенціалу. Тому, на нашу думку, можна погодитися з тими дослідниками, які стверджують, що кожна особа існує у своєму особливому, від інших закритому, світі [3, с. 78]. Відповідно до цього, усе різноманіття вчинків людини, яке можна вкласти у межі відомої сьогоденної психопатології, нам необхідно розуміти не просто як розлад психіки, а як аномальна поведінка людини у її патологічно еволюціонуючому середовищі.

Сама ж психічна хвороба може сприйматися і як особливий феномен, завдяки якому здійснюється аналіз екзистенціальних основ суспільства і буття людини у ньому. Власне, так вона сприймається ще і в якості специфічного методологічного інструменту. А площина психічної хвороби, у такому випадку, поширюється не тільки на зону психіатрії, але зачіпає і загальногуманітарні, філософські підвалини.

Список використаних джерел

1. Билибенко А. В. Модели философского осмысления психического заболевания / Ангелина Билибенко // Известия Саратовского университета. Философия. Психология. Педагогика. – 2014. – Т. 14. – Вып. 1. – С. 9–14.
2. Газнюк Л. Філософські етюди екзистенціально-соматичного буття / Лідія Газнюк. – К.: ПАРАПАН, 2008. – 368 с.
3. Давтян С. Э. Что такое «психическая болезнь»? // Здоровье – основа человеческого потенциала: проблемы и пути их решения. – 2007. – Т. 2. – С. 76–78.
4. Делёз Ж. Критика и клиника / Жиль Делёз. – СПб.: Machina, 2002. – 210 с.
5. Зоценко М. Коза / Михаил Зоценко // Зоценко М. Малое собрание сочинений. – СПб.: Азбука, 2014. – С. 184–205.
6. Рудинеско Е. Філософи в обіймах бурі / Елізабет Рудинеско. – К.: Ніка-Центр, 2007. – 208 с.
7. Салій А. В., Салій Л. А. Психічна хвороба і її соціальний вимір // «Суспільство і медицина: діалог в умовах євроінтеграції»: Матеріали доповідей наукової конференції. – Полтава: Дивосвіт, 2015. – С. 89–91.

8. Фуко М. Психическая болезнь и личность / Мишель Фуко. – СПб.: ИЦ «Гуманитарная Академия», 2010. – 320 с.
9. Ялом И. Экзистенциальная психотерапия / Ирвин Ялом. – М.: Независимая фирма «Класс», 2005. – 576 с.
10. Canguilhem G. Le Normal et le Pathologique. – Paris: PUF, 1966. – 264 p.
11. Szumowski W. Filozofia medycyny. – Kęty: Wydawnictwo Marek Derewiecki, 2007. – 288 s.

References

1. Bilibenko A. V. Modeli filosofskogo osmyslenija psihicheskogo zaboljevanija / Angelina Bilibenko // Izvestija Saratovskogo universiteta. Filosofija. Psihologija. Pedagogika. – 2014. – T. 14. – Vyp. 1. – S. 9–14.
2. Gaznjuk L. Filosofov'ski etjudy ekzysencial'no-somatychnogo buttja / Lidija Gaznjuk. – K.: PARAPAN, 2008. – 368 s.
3. Davtjan S. Je. Chto takoe «psihicheskaja bolezn'»? // Zdorov'e – osnova chelovecheskogo potenciala: problemy i puti ih reshenija. – 2007. – T. 2. – S. 76–78.
4. Deljoz Zh. Kritika i klinika / Zhil' Deljoz. – SPb.: Machina, 2002. – 210 s.
5. Zoshhenko M. Kozja / Mihail Zoshhenko // Zoshhenko M. Maloe sobranie sochinenij. – SPb.: Azbuka, 2014. – S. 184–205.
6. Rudynesko E. Filosofy v obijmah buri / Elizabet Rudynesko. – K.: Nika-Centr, 2007. – 208 s.
7. Salij A. V., Salij L. A. Psyhichna hvoroba i i'i' social'nyj vymir // «Suspil'stvo i medycyna: dialog v umovah jevrointegracii»: Materialy dopovidej naukovoi' konferencii'. – Poltava: Dyvosvit, 2015. – S. 89–91.
8. Fuko M. Psihicheskaja bolezn' i lichnost' / Mishel' Fuko. – SPb.: IC «Gumanitarnaja Akademija», 2010. – 320 s.
9. Jalom I. Jekzysencial'naja psihoterapija / Irvin Jalom. – M.: Nezavisimaja firma «Klass», 2005. – 576 s.
10. Canguilhem G. Le Normal et le Pathologique. – Paris: PUF, 1966. – 264 p.
11. Szumowski W. Filozofia medycyny. – Kęty: Wydawnictwo Marek Derewiecki, 2007. – 288 s.

Bilanov O. S., PhD student of H. S. Skovoroda National Pedagogical University of Kharkiv (Ukraine, Kharkiv), oleg27bilanov@gmail.com

Mental illness and its anthropological contexts

The author approaches the phenomenon of mental illness with the comprehension that the modern science is far from perceiving it solely through the prism of medical knowledge. Therefore, the analysis of mental illness is carried out taking into account its interdisciplinary context and various social, psychological and biological models.

A special place in the analysis of the phenomenon of mental illness is occupied by the understanding of the problem of the «norm» and «pathology» that are considered in the philosophical and anthropological aspect. However, it is important to understand that most people have certain features of behavior, emotions or thoughts that may diverge from a generally accepted pattern.

Through the analysis of approaches by M. Foucault, G. Deleuze, G. Canguilhem and other researchers, the author characterizes mental illness as a factor that not only destroys, but also simultaneously reinforces certain internal potencies that, for example, lead to creative activity or act as its direct consequence.

Keywords: mental illness, norm, pathology, anthropology, consciousness.

УДК 338.483.12(1–32)

Бондарчук-Чугіна І. Ю.,
кандидат історичних наук, доцент
кафедри, Миколаївська філія Київського
національного університету культури і мистецтв
(Україна, Миколаїв), rubkaz65@gmail.com

Будурацька В. О.,
магістрант, Київський університет культури
(Україна, Київ), rubkaz65@gmail.com

ТУРИСТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ЗАСІБ АКТУАЛІЗАЦІЇ КУЛЬТУРНИХ РЕГІОНАЛЬНИХ РЕСУРСІВ

Визначено що актуалізація культурних регіональних ресурсів не може виглядати як програма, яка здійснюється за географічним принципом.

Проаналізовано регіональний підхід до визначення культурно-історичного потенціалу України і запропонована стратегія розвитку туризму.

Ключові слова: ресурс, туризм, рекреаційний потенціал, культурний потенціал, туристичний регіон, туристична інфраструктура.

Диференційні структури туристичної культури орієнтовані на потенціал культуротворення, де поняття «ресурс» є одним із визначних. Ресурс – це надбання. Ресурс – це потенціал. Ресурс – це розмаїття можливостей і інші ознаки, які свідчать про те, що та чи інша рекреацій, тобто культурно-історична цілісність може виступати туристичним ресурсом, може бути задіяною в контексті туристичної діяльності.

Якщо йдеться про актуалізацію культурних регіональних ресурсів, то йдеться про те, наскільки туризм сприяє виявленню культурного потенціалу, допомагає відкрити нові, ще не активізовані можливості, сприяє розвитку культурних ресурсів того чи іншого регіону. Важливо, що культурний туризм, якщо його розглядати не утилітарно, в більш широкому аспекті, який ми вже намагались окреслити, саме і є тим засобом актуалізації тих культурних ресурсів регіонів, або країни як комунікативного простору, в який потрапляє турист.

Проблема сьогодення – регіональна політика, розвиток внутрішнього туризму, тенденції розвитку і стратегії, які існують щодо регіонів. Важливо визначити, як вони можуть бути максимально використані саме в контексті культурних означувань. Важливо зазначити, що саме поняття «регіон» є досить розмитим і метафоричним. «Регіон» – це і район, регіон – це і область, регіон – це і ціла сукупність областей, яка характеризує північ чи південь тої чи іншої країни. Тобто, якщо йдеться про культурний регіон, то швидше – це агломерація, яка характеризує єдність етносів або суб'єтносів, які компактно проживають в тій чи іншій місцевості.

Тому актуалізація культурних регіональних ресурсів не може виглядати як програма, яка здійснюється за географічним принципом. Цей принцип – культурологічний. Саме так же складно говорити і про поняття «ресурси». Якщо йдеться про туристичні ресурси, то частіше їх розуміють як сукупність природних і створених людиною рекреацій, об'єктів, що дають можливість здійснити функцію задоволення потреб у відпочинку, укріплення здоров'я, а також духовних потреб. Адже ресурс є поняття в контексті культурного туризму виглядає достатньо метафорично. Все є ресурсом: і природний ресурс, і транспорт, і земля, і небо, і вода, бо все це може виглядати як туристичний ресурс.

Єдине, що важливо зазначити як туристичний ресурс – це те, що стає об'єктом туристичної діяльності. Природні ресурси важливо пов'язати з кліматичними, ландшафтними реаліями. Це все те, що є надбанням того чи іншого регіону. Це джерела мінеральних вод, флора і фауна, тобто сукупність всіх можливих рекреаційних джерел. Можна говорити про культурні ресурси як про матеріальні об'єкти або предметно об'єктний ряд, який відбивається в пам'ятках архітектури, музеях, в самому середовищі міста і в ін.

Також йдеться про соціально-психологічні ресурси, де аксіологічні ознаки мають саме поведінка мешканців, які проживають в тому чи іншому регіоні, традиції, образ життя, одяг, релігійні уявлення. Все це відрізняється від того, що ми приймаємо за норму, а норма пов'язується

зі своєю культурою, спонукає туристів до того, щоб сприймати щось як певний туристичний ресурс, тобто як певний потенціал туристичної діяльності.

Також визначається економічний статус цих ресурсів, де можливі елементи урбанізації, індустріалізації, проблеми професійного забезпечення послуг. Це всі ті сервісні комплекси, які створюють можливість задоволення потреб туристів.

Можна говорити і про те, наскільки всі ці ресурси пов'язуються з внутрішньою ситуацією, яка носить геополітичний, або політичний характер. В декларації ЮНЕСКО зазначається, що під час різних міжнародних подій необхідно максимально зберігати пам'ятки культури [1].

Важливо, що інфраструктура всього комплексу регіональних цінностей в тій чи іншій мірі належить традиції і тій системі, яка відтворюється як юридичний комплекс і формується як комплекс послуг і комплекс проведення подорожей. Туристичний ресурс як цілісність певних ознак: рекреаційних, соціокультурних, соціально-психологічних, економічних, навіть демографічних можна охарактеризувати як турсерис. Ми бачимо, що сам цей принцип визначення ресурсу краще було здійснити в контексті культурно-історичної реальності, зазначити як історико-культурний потенціал.

Але вже так сталося, що все починають називати ресурсом. І, навіть, культурний туризм виглядає як один із чинників здійснення цих ресурсів в контексті туристичної діяльності. Важливо, що самі просторові координати регіону визначаються різними категоріальними системами. Так, рекреація в більшості охоплює продукуючий і спонукаючий характер, де людина вступає в активний діалог з природними, культурними і іншими цінностями, що виникають в обставинах або дикої природи, або урбанізованого середовища.

Ландшафт – це вже більше геопластична або геологічна характеристика. Ландшафт може бути як суто природним, так і культурним. В більшій мірі, чисто природний ландшафт – це реальність досить абстрактна. Ландшафт – «ланд» (країна), «шафт» (простір, що розгортається перед людиною), в більшій мірі характеризує спосіб бачення структурування рельєфу землі. Ландшафт великого міста – це один ландшафт, ландшафт лісостепу – зовсім інший, ландшафт гірський – ще інша реальність. Тобто ми можемо сказати, що культурний ландшафт – це не обов'язково територія, яка насичена пам'ятками культури.

Це і спосіб обживання цього ландшафту, спосіб його культивування, спосіб використання ресурсу – економічного і природного. Поняття «ландшафт» дає можливість говорити про те, що людина потрапляє в іншу систему ландшафтного устрою, бачить культурний ландшафт, який розгортається як феномен культурації природи.

Поруч з поняттям ландшафт часто використовують поняття пейзаж. Інколи говорять, що ландшафт того чи іншого парку має ті чи інші пейзажні ознаки. Інколи парк називають пейзажним, тобто видовищним, не структурованим за принципом регулярного формування зон, де знаходяться ті чи інші рослини. Так, наприклад, ландшафт вільно розтікається по території, яка підкреслює непередбачений спосіб виникнення рослинності в природі.

Пейзаж як культивування ландшафту теж може стати одним із турресурсів. Пейзаж може бути сфотографованим, бути заснятим на відеоплівку, може бути представлений у вигляді гравюри, старих гравюр, наприклад, або у вигляді картини, живопису – все це є теж своєрідні форми адекватності ландшафтних конфігурацій, які можна назвати пейзажем.

Коли йдеться про визначення територіальних означуваних, як і в архітектурі, так і в рекреаційному просторі, говорять про зонування. Якщо в архітектурі розвинутий принцип функціонального зонування, то в туризмі і рекреаційних реаліях говорять про культурно–історичні зони, або історико–культурні зони, які є тим місцем, в якому формується та чи інша агломерація середовища: вічного, повсякденного або динамічного [2]. Ці зони мають більш фундаментальний характер, ніж ландшафт.

Тобто проблема актуалізації потенціалу культурно–історичного потенціалу регіону пов'язана з певним зонуванням міст, самих регіонів, визначенням епіцентрів, ландшафтно–паркової структури, структури сакральної, яка має ті чи інші характеристики, наприклад, урбанізованого середовища, побудованого в режимі тоталітарного режиму і ін. Всі ці реалії мають створювати певні картосхеми туристичного маршруту, де визначається не просто карта міста, а визначаються зони як культурно–історичні характеристики, культурно–історичні ознаки території, які є певною культурною рекреацією.

Більше того, сам турпроект або турподорож повинні формуватися як різноманітність споглядання різних зон в процесі турподорожі. Якщо люди перебувають лише в сакральному часові вічного середовища, а це є одним із головних принципів турпроектів, тоді швидко виникає втома від надцінностей. Вже не помічається та цінність пам'яток, яка може звучати абсолютно інакше, якщо перед цим туристи побували в руїнах старовинного парку, побачили природні рекреації.

Принцип доповнюваності є дуже важливим, ми звемо його культурний діалог, те, що утворюється як актуалізація культурно–історичного потенціалу регіону. Ця актуалізація мусить формуватися по–різному: на рівні визначення режисури, проведення екскурсії, на рівні доцільності тих чи інших туристичних потоків, які відбуваються в тих чи інших рекреаціях, а також на рівні комунікативному. На рівні контактів між місцевими мешканцями, які є автентичним населенням, що зустрічаються з туристами. Це не обов'язково споживання сувенірів і споживання турпродукції, яка заповнює лотки і торговий простір навколо великих міст або центрів. Хто не знає, скільки подібних точок існує в різних місцях, які означені як вічні цінності. Адже зустріч може відбуватися на зовсім різних рівнях: як карнавали, свята, вечірні прогулянки зі співом, більше того, – діалог різних мов. Все це створює ту непересічну атмосферу, яка свідчить про те, що культура живе, актуалізується як діалог, як комунікація різних культур, що виникає в процесі турподорожі.

В туризмі існує достатньо прагматичний підхід до регіональних культурних цінностей, вони вписуються в контекст, так званого, культурного надбання. Наприклад В. Квартальнов дає таке визначення культурного надбання: «Це ті надбання і весь той потенціал культури,

який використовується туристами: культурні заходи, фестивалі, конференції і весь комплекс заходів, які задіяні в цьому регіоні як туристичні акти. Це надбання, яке виникає як сумісне використання культурно–історичного потенціалу разом з місцевим населенням. Це історичні пам'ятки: музеї, театри і ін.» [3, с. 65].

Надбання – це те, що вже актуалізовано, те, що лежить на поверхні, що можна сприймати, але потенціал потребує ще своєї актуалізації. Так, наприклад, можна зустрітися з такою пам'яткою, яка абсолютно не доступна ні для місцевого населення, ні для туристів. Адже в спеціальних елітних турах прокладаються маршрути досить складні. Наприклад, в горах Грузії чи Вірменії, Абхазії вас підводять до монастиря і відбувається зустріч, а інколи і спільна трапеза з монахами і тим населенням, яке перебуває на верхніх гірських плато. Наскільки це є актуалізацією культурно–історичного процесу? Настільки, скільки є інтерес і мотивація саме в такому контакті.

Якщо турист зацікавлений у поверховому ознайомленні і зчитці інформації з так званого «надбання», що буквально зустрічає вас на дорозі, – це один підхід. А, якщо треба докласти ще зусилля, то тут вже туристична група розбивається на дві конфігурації: одна хоче прийняти участь в цій складній подорожі, а інша не має такого бажання. Тобто ми бачимо, що сам процес актуалізації може носити досить різні форми звернення до культурно–історичного потенціалу.

Так, це досить простий приклад, а можна говорити про культурно–історичний потенціал як паспорт місця, де культурно–історична зона буквально оживає в буклетах, в тих трансформаціях рельєфу, які відбуваються шляхом монтажу у поліграфічній продукції. Якщо турист купує цю продукцію, звичайно, актуалізація культурно–історичного потенціалу відбувається більш доцільно, виникає більш системно, як культурно–історична цільність, як генеза культуротворення рельєфу, рекреації тої чи іншої історико–культурної зони.

Важливо зазначити саме рівень часовості, або тої темпоральності, яка розгортається в процесі турпроектів, подорожі. Якщо ми звертаємося до культурно–історичних пам'яток, то в більшості йдеться про минуле, минулий час і про історичні цінності, які існують у туристичному публічному просторі як артефакти культури. Також існує проблема екології культури, проблема регенерації культурно–історичного потенціалу. Перше, що приходить на думку – відновити ці затоплені села і дати їм можливість жити так, як було, але це вже неможливо. Вже склалась своя геологічна ситуація, яка існує пів століття. Період обертання річок в іншу сторону, штучних змін акваторій і сама волонтаристська трансформація рельєфу в регіональному культурному просторі виглядає досить трагічно.

Актуалізація культурно–історичного потенціалу – це проблема екології культури, проблема екології духу, проблема розумного господарювання людини на землі, яке не перетворюється в створення великих зон, які табуовані, закриті і забруднені радіацією чи іншими небезпечними елементами.

Простір культури, в якому існує той чи інший регіон, може бути більш гармонійним, природно екологічно–сприятливим. Адже може бути травматичним, тобто перенасиченим виробничими місцями, пам'ятками тих

тоталітарних катастроф, або пам'ятками війни, які теж характеризують цю історико-культурну зону. Тобто діалог культур, діалог комунікації туриста як суб'єкта культури і того регіонального надбання, регіонального історико-культурного потенціалу може здійснюватися по-різному. І тут потрібно задіяти усі механізми підвищеної інтеракції, підвищено діалогізму, інтерпретативного, мистецького пошуку, організованого як певний сценарій, режисура, і разом онтологічного, глибинного, фундаментального вимірів, що свідчить про вічні цінності, які існують на землі.

Таким чином, сама регіональна політика культурного туризму повинна будуватися на підставі комплексного підходу, де історико-культурне надбання цього регіону розгортається в різних контекстах і дає можливість людині ідентифікувати себе з тим простором, який вона сприймає як героїчний, гіпотетичний, піднесений або безкінечний.

Список використаних джерел

1. Конвенция ЮНЕСКО об охране всемирного культурного и природного наследия. – М., 1972. – 96 с.
2. Кизима В. В. Человек в ландшафтных порядках бытия // Тоталогічні образи ландшафту. – К.: ДКККіМ, 20006. – С.8–17.
3. Квартальнов В. А. Стратегический менеджмент в туризме: современный опыт управления / Квартальнов В. А. – М.: Финансы и статистика, 1999. – 496 с.
4. Азар В. И. Экономика и организация туризма / Азар В. И. – М.: Статистика, 1972. – 184 с.
5. Любичева О. О. Туристичні ресурси України / Любичева О. О., Панкова Є. В., Стафійчук В. І.: навчальний посібник. – К.: Альтапрес, 2007. – 369 с.
6. Национальное и региональное планирование туризма: Материалы ВТО. – 1994. – 21 с.
7. Ориентация на развитие туризма или на культурные программы, адресованные местному населению // Культурная политика в Европе: выбор стратегии и ориентиры: сборник материалов / Сост.: Е. И. Кузьмин, В. Р. Фирсов. – М.: Либерия, 2002.
8. Орлов А. С. Концепция социологии рекреации // Социс. – 1990. – №9. – С.102–106.
9. Туристична діяльність в Україні: Нормативно-правове регулювання. – К.: КНТ, 2006. – 464 с.
10. Краткий толковый словарь международной туристской терминологии Многоязычный словарь терминов // Издание на русск.яз. – Монако–Москва, 1980. – С.92.
11. Гордин В. Э., Сушинская М. Д., Яцкевич И. «Теоретические и практические подходы к развитию культурного туризма // Конференция культуры и туризма на пороге XXI века. – СПб.–Эдинбург, 2000 – С.18.

References

1. Konvencija JuNESKO ob ohrane vseirnogo kul'turnogo i prirodnoho nasledija. – M., 1972. – 96 s.
2. Kizima V. V. Chelovek v landshaftnyh porjadkah bytija // Totalogichni obrazy landshaftu. – K.: DKKKiM, 20006. – S.8–17.
3. Kvartal'nov V. A. Strategicheskij menedzhment v turizme: sovremennij opyt upravlenija / Kvartal'nov V. A. – M.: Finansy i statistika, 1999. – 496 s.
4. Azar V. I. Jekonomika i organizacija turizma / Azar V. I. – M.: Statistika, 1972. – 184 s.
5. Ljubiceva O. O. Turystychni resursy Ukrainy / Ljubiceva O. O., Pankova Je. V., Stafijchuk V. I.: navchal'nyj posibnyk. – K.: Al'tapres, 2007. – 369 s.
6. Nacional'noe i regional'noe planirovanie turizma: Materialy VTO. – 1994. – 21 s.
7. Orientacija na razvitie turizma ili na kul'turnye programmy, adresovannye mestnomu naseleniju // Kul'turnaja politika v Evrope: vybor strategii i orientiry: sbornik materialov / Sost.: E. I. Kuz'min, V. R. Firsov. – M.: Liberija, 2002.
8. Orlov A. S. Konceptija sociologii rekreacii // Socis. – 1990. – №9. – S.102–106.

9. Turystychna dijaj'nist' v Ukraini: Normatyvno-pravove reguljuvannja. – K.: KNT, 2006. – 464 s.

10. Kratkij tolkovyj slovar' mezhdunarodnoj turistskoj terminologii Mnogojazychnyj slovar' terminov // Izdanie na russk. jaz. – Monako–Moskva, 1980. – S.92.

11. Gordin V. Je., Sushinskaja M. D., Jacekovich I. «Teoreticheskie i prakticheskie podhody k razvitiyu kul'turnogo turizma // Konvegrencija kul'tury i turizma na poroge XXI veka. – SPb.–Jedinburg, 2000 – S.18.

Bondarchuk–Chugina I. Yu., Candidate of Historical Sciences, Associate Professor, Nikolayev Branch of the Kyiv National University of Culture and Arts (Ukraine, Mykolaiv), rubkaz65@gmail.com

Buduratskaya V. O., master student, Kiev University of Culture (Ukraine, Kyiv), rubkaz65@gmail.com

Tourist activity as a means of actualization of cultural regional resources

The article states that the actualization of cultural regional resources cannot look like a program that is carried out geographically. The regional approach to the definition of the cultural and historical potential of Ukraine and the proposed strategy for tourism development are analyzed.

Keywords: resource, «cultural tourism», recreational potential, cultural potential, tourist region, tourist infrastructure.

* * *

УДК 001(091)

Бороздих Н. В.,

аспірантка відділу соціології та методології науки,
ДУ «ДНТПІН ім. Г. М. Доброва НАН України»
(Україна, Київ), natalia.borozdyh@ukr.net

НАУКОВО-ПОПУЛЯРНІ ЖУРНАЛИ: РЕАЛІЇ ТА ПРОБЛЕМИ

Дослідники наукової комунікації та періодики в Україні відмічають, що нині сформувалася певна система наукових, фахових і науково-популярних періодичних видань, яка певною мірою відповідає новим умовам існування науки і техніки. В Україні виходить близько 50-ти назв журналів, які позиціонують себе як науково-популярні. З них 47 офіційно зареєстровані в Державному реєстрі друкованих засобів масової інформації та інформаційних агентствах як суб'єктах інформаційної діяльності. Не виявлено на останньому велику кількість найменувань представлених журналів, на сьогодні якісних науково-популярних журналів, в яких висвітлювалися б проблеми науки, техніки та освіти суттєво недостатньо [1].

Ключові слова: науково-популярні журнали, популяризація науки, друковані журнали, електронні журнали, наукова журналістика.

Мета статті. Оскільки кількість електронних журналів перевищує друковані, постає питання про доцільність друкованих науково-популярних видань, особливо в еру інформаційних технологій. Доцільно визначити, чи сприяють науково-популярні журнали популяризації науки в Україні та в якій мірі? Визначити місце електронних та друкованих версій та їх значимість для відповідної аудиторії.

Згідно класифікації журналів за функціональним призначенням науково-популярний журнал повинен містити статті та матеріали про теоретичні, експериментальні дослідження в галузі науки, культури та практичної діяльності, сприяти самоосвіті та поширенню знань, формувати критичне мислення, науковий світогляд. До цього виду відносяться й журнали для дітей. Функціональне призначення таких журналів це формування наукового світобачення читача, його світогляду, популяризація досягнень науки та техніки.

В 1970-х рр. про редакторське опрацювання текстів було написано небагато, це, зокрема, праці радянських дослідників В. Іваницького, Е. Шлюпера.